

2. lpp. **Mazajā skolā būs skatuve.**

3. lpp. **Vai latviešu un lībiešu sklandrausis garšo vienādi?**

4. lpp. **Dundagas spēkstacija vakar, šodien un rīt.**

5. lpp. **Ne pūku, ne spalvu, bet 3. vieta!**

5. lpp. **Uz Rīgu atkal var tikt!**

Redaktora vārdi

Cik gaišs varētu būt!

Kolēģe Diāna Siliņa pirms atvaļinājuma sagatavojusi visai interesantu materiālu par Dundagas spēkstaciju. Pats augusta vidū arī izlasīju vērtīgas atziņas — Latvijas katoļu baznīcas vadītāja Zbigneva Stankeviča runā Aglonā. Pārdomām tikai viena tēze par kādu mūsdienu elku — **vēlmi vienmēr un par katru cenu panākt savu.**

Cik pazīstami! Arī novada politiskajā dzīvē šī vēlme aizvien vairāk klājas pāri visam. Turklāt to glīti piesedz ar vārdiem «cīņa par taisnību», «par visu iedzīvotāju interesēm», utt., u.tml. Un vēl pamato ar Svēto Rakstu atziņām.

Arī pašvaldības interneta lapā izveidotais forums, ko daži tā lietotāji jau trāpīgi bija nosaukuši par tenku lapu, pa daļai kalpojis tam pašam dzinulim. Izmisīgai vēlmei beidzot taču panākt savu gribu!

Kancelejas vadītāja Sandra Kokoreviča, atgriezusies no *putnu pašvaldību* saietu un redzējusi daudz iedvesmojoša, mudina arī novada ļaudis dalīties labās domās, radošās iecerēs... Vai tad mums tādu nav?

Kāda tam visam saikne ar sākumā pieminēto spēkstaciju? Vistiešākā. Ja to milzu enerģiju, ar kādu daži laikabiedri lūko reizi par visām reizēm panāktu savu, izdotos pārvērst elektroenerģijā, cik gaišs būtu Dundagā!

Alnis Auziņš

Sapņi un īstenība, ciemos un mājās

Kāpēc brauc ciemos? Lai ieraudzītu līdzīgo un citādo, samērotu to ar pašu iespēto, secinātu, ko no tā visa varam mācīties. Pērn tā saucamās putnu pašvaldības — kam ģerboņus rotā kāds putns — uzņēmām Dundagā. Šogad piecu cilvēku grupa viesojās vienpadsmitajā salidojumā Gulbenē. Par iespaidiem iztaujāju domes priekšsēdētāju Guntu Abaju, kancelejas vadītāju Sandru Kokoreviču un Dundagas Mākslas un mūzikas skolas direktori Lindu Pavlovsku.

Sandra: — Ciemakukulim bijām aizveduši mūsu piensaimnieku un SIA *Līcis-93* produkciju. Mūs atcerējās. No tiem, kas pērn bija viesojušies pie mums, uzklauzījām patīkamas atmiņas un atziņas par Dundagas novadu, pat šādu: tādus svētkus grūti pārspēt. Bijām ieradusies 9 pašvaldību pārstāvji.

Gulbenē bijušais rajons veido novadu. Lai pēc iespējas labāk ar sevi iepazīstinātu, mājiņieki ar krāsainu spalvu palīdzību sadalīja ciemiņus piecās grupās, un katra brauca pa savu maršrutu. Mana grupa apmeklēja Lizumu, Tirzas pagastu, Druvienu. Lizumā interesants likās izsludinātais konkurss — iedzīvotāji aicināti iesūtīt mājvietas norādi, un pagasta svētkos balsojot izraudzījās labāko. Laba ierosme! Lizumā ir vidusskola, audzēkņu skaits ir tikai nedaudz pāri par simtu, bet pie skolas — stadions, par kādu varam sapņot. Tā izbūvei izlietoti ap Ls 160 000.

Linda: — Arī Stāķu pamatskola lepojas ar

savu stadionu un sporta halli, kas ļauj piesaistīt jauniešus un vispār aktīvos iedzīvotājus. Novada iedzīvotājiem tas ir par brīvu.

Gunta: — Gulbenes novadā apvienojušies trīspadsmit pagasti, un savulaik katrs mazais pagasts saņēma apvienošanās naudu, 200 000 latu, vēl finansējumu deva pamatpalpojumi iedzīvotājiem, tātad gulbenieši varēja likt lietā ievērojamu naudu. Gandrīz visās skolās ieguldīti Eiropas Savienības līdzekļi. Viņi nerunā par skolas likvidēšanu, ja skolēnu skaits nav sarucis zem 60, labi saprotot, ka skola pagasta centrā — tā ir dzīvība. Taču iedzīvotāju skaits arī viņiem samazinās.

Sandra: — Druvienā veselu nedēļu bija notikusi meistarklase ar muzikālu ievirzi, pārsvarā bērniem, kā arī vecākiem. Katrs pieaugušais varēja izgatavot savu etnogrāfisko kokli. Apbrīnojami, kā bērni bez priekšzināšanām vienā nedēļā var iemācīties skaņdarbu uz stabulēm, koklēm!

Tirzas pagastā bijušajā dispečeru mājā — tagad padomju laika muzejā — mūs sagaidīja tā laika aktīvisti, tur piedzīvojām gāzu uzbrukumu ar gāzmasku vilkšanu, medpunkta apmeklējumu, arī viktorīnas un mēmo šovu.

Kādā pagastā viens entuziasts ceļmalā uz savām mājām sācis taisīt nelielas akmens pilis, atdarinot tuvējās lielās pilis. Katru ciemos braucēju aicina piedalīties celtniecībā, iemūrēt akmeni. Šajās mājās arī cienāja ar ļoti gardiem sieriem. Un it visur sastaptie iedzīvotāji stāstīja un izrādīja savu dzīvi ar milzu pašlepnumu.

Gunta: — Vaicāju, vai viņi daudz pārdevuši zemes ārzemniekiem. Izrādās — ļoti maz. Lauksaimniecības zemes apstrādā spēcīgas zemnieku saimniecības. Ir arī biogāzes ražotne. Lizumā ražo slavenos *Dimdiņkāpostus*. Lizumieši iegādājušies arī Skrīveru *Gotiņu* ražotni un ražo šīs konfektes.

Linda: — Stradu pagastā apmeklējām uzņēmumu SIA «*M.T.Z*» *Serviss* — vienu no vadošajiem traktoru un agregātu tirgotājiem Latvijā, kas nodarbojas arī ar šīs tehnikas apkalpošanas servisu un rezerves daļu tirdzniecību. Mani sajūsmināja uzņēmuma vadītājs Vasilis Zagoruiķis — ukraiņis. Kā viens svešautietis lepojas ar vietu, kur strādā, un tautu, kuras vidū dzīvo! Viņš nodarbina ap 80 strādājošo novada iedzīvotāju.

Gunta: — Tur labi attīstīts brīvprātīgo darbs. Brīvprātīgie bija iesaistījušies Stāmerienas pagasta svētkos, gatavojoties tiem, bija saposuši seno baronu taku. Tas viņiem dod iemeslu lepoties ar sevi un padarīto.

Aprunājos ar Gulbenes domes priekšsēdētāju Sandru Daudiņu. Stāstīju par mūsu grāmatvedības centralizāciju. Viņiem arī tā ir centralizēta, bet tur pārvaldei atstāj savu saimniecisko naudu. Pārvaldnieks pārzina visu saimniecisko pusi. Bibliotēka ir centralizēta, bet vada tikai metodisko darbu. Telpas pārzina pārvalde. Tas man lika pārdomāt, kā ir pie mums.

Linda: — Viņi uzticas pārvaldniekiem. Savukārt pārvaldes vadītājs pārzina katru sīkumu. Domē tikai viens deputāts ir no Gulbenes pilsētas, pārējie — no novada pagastiem, nav nekādu strīdu, visi cieši sadarbojas.

Sandra: — Pārvaldnieki piedalās domes sēdēs, lai zinātu, kas citos novada pagastos.

Linda: — Pie viņiem labi darbojas nevalstiskās organizācijas — nepārtraukti iesaistās projektos. Pašvaldība rosina jauniešus, pensionārus, invalīdus — dažādas grupas — savstarpēji sadarboties. Lai nāk ar savām idejām, lai parāda, ko jau ir paveikuši, kādu ieguldījumu dod novada attīstībai, un tad arī pašvaldība atbalsta.

Sandra: — Patika viņu kopības izjūta. Man

pēdējā laikā ausīs skan Imanta Ziedoņa epifānijas vārdi: tev ir tik skaisti zobi, kāpēc tu man rādi savu izlūzušo? Nu kaut vai mūsu pašvaldības interneta vietnē — forumā. Rādām savus izlūzušos zobus. Kāpēc nevar ierosināt radošas, labās lietas un tās apspriest?

Linda: — Daukstes pagastā ciemojāmies *Āriņos* pie ļoti uzņēmīgas ģimenes. Ļoti skaistā, sakoptā vidē atrodas viņu pirtslietu darbnīca. Tur jebkurš var iegādāties pirtslietas. Nedaudz guvām ieskatu un padomus par pirtī iešanas tradīcijām. Te viss ir aizsācies ar mazumiņu, negaidot, ko nu kāds iedos.

Gunta: — Viņi atbalsta saimniecības — mājražotājus. Mājās gatavo sieru, cep maizi. To darot, milzu peļņu nevar gūt, bet viņi priecājas par nelielu guvumu.

— **Kā mūsu iedzīvotājus rosināt uz pašu darbību un pašu prieku?**

Gunta: — Priecājos, ka pensionāri beidzot izveidoja savu biedrību un iesniedza savu projektu, ka grib nūjot. Pašvaldības darbinieki var līdzēt, lai piepildītu ieceres, bet idejai jānāk no pašiem iedzīvotājiem.

Linda: — Tas pats ar jauniešiem. Dzirdam saucienus «Mums vajag!». Bet ko jūs tieši gribat? Nāciet ar saviem priekšlikumiem!

Sandra: — Noderīgi bija pārliecināties, ka pašvaldības saista līdzīgi prieki un sāpes. Skatoties, ar kādu atdevi darbojās vakara vadītājas, pašvaldības darbinieces, kas par to nesaņēma nekādu papildu samaksu, es vēlreiz nodomāju: darbs pašvaldībā ir īpašs.

Jā, lielos pasākumos mēs spējam saņemties. Gribētos citas, labvēlīgas attiecības ikdienā. Mums arī jānācās pašu ļaudīm vairāk stāstīt par paveiktajiem labajiem darbiem.

Alnis Auziņš

Dundagā un Kolkā

25. VIII plkst. 16.00 Kolkas tautas namā Baibas Šuvcānes grāmatas *Lībiešu krasta stāsti* atvēršana.

25. VIII *Senā uguns nakts*. Dundagā plkst. 16.00 pie pils lāpas aizdegšana, no plkst. 17.00 līdz 21.00 stafetes skrējieni Dundaga-Mazirbe-Kolka. Plkst. 21.00 Kolkā jūras krastā pie tautas nama ugunskurs, skrējiena dalībnieku sagaidīšana. Plkst. 22.00 balle.

3. IX Zinību diena.

7. un 8. IX Eiropas kultūras mantojuma dienas. Skatīt 6. lpp.

21. IX plkst. 19.00 pilī Herberta Bergera komēdija *Balkona ragneši*, biļetes pa Ls 3, 4 un 5 iepriekšpārdošanā pilī un pa tālr. 22021270.

Mareka Gricika foto

• Šovasar esam tikuši pie novada zīmes, kas Talsu-Dundagas šosejas malā sveicina ciemiņus un mūs sagaida mājupceļā. Ar kādām domām mēs atgriežamies savā novadā? Ar prieku, ilgām, cerībām? Ar mīlestību?

Liekam aiz auss!

Ziņo izpilddirektors

Novada domes izpilddirektoru Mareku Griciku lūdzu iepazīstināt ar jaunumiem.

Augusta vidū Dundagas centrā varēja redzēt rakšanas darbus starp pili un domes ēku. Proti, uz domes ēku ierīkoja siltumtrasi, lai *Likajā muižā* izbūvētu centrālapkuri. Septembrī visam vajadzētu būt paveiktam. Šo darbu izmaksas bija paredzētas budžetā.

Vasarā notiek arī ieplānotie remontu viusskolas abās ēkās. *Lielajā skolā* remontē trešā stāva gaiteni, atjauno grīdas segumu. Pēc aptuveni 25 gadiem 3. stāva gaitenī atkal būs gaišs un plašs, jo nojaukta stikla ķieģeļu siena. *Mazajā skolā* sākumā neveicās tik labi, jo firma, kas uzvarēja iepirkumā, laikus nesāka darbu. Mums bija jālauž līgums un jāizsludina jauns iepirkums, jāslēdz līgums ar citu uzņēmumu, kas iepirkumā piedāvāja nākamā zemāko cenu. Tagad tur strādā SIA *Pretpils* vīri, un mēs ļoti ceram, ka līdz ar jauna mācību gada sākumu viss iecerētais būs izdarīts. Īpaši jāatzīmē izbūvētā skatuve. Tāda līdz šim *Mazajā skolā* nav bijusi.

Kā iepriekš ziņojām, pavisam negaidot palikām bez dažiem starppilsētu autobusu maršrutiem, kas svarīgi novada iedzīvotājiem, lai no rīta nokļūtu Rīgā, bet vakarā atgrieztos Dundagā. Ātri un lietišķi sadarbojoties ar Kurzemes plānošanas reģionu, izdevies autobusu kustību atjaunot.

Pitragā ierīko automašīnu stāvlaukumu tuvu jūrai. Tā kā pievedceļš no lielās šosejas

Kolka–Ventpils līdz stāvlaukumam ved pāri arī vairākiem privātīpašumiem un tas nav servitūta ceļš, apzinām šo zemju īpašniekus, lai jautājumu atrisinātu un lai šo ceļu varētu izmantot piekļuvei līdz stāvlaukumam.

15. VIII Dundagā bija ieradušies Valsts Reģionālās attīstības aģentūras pārstāvji un pašvaldībai piedāvāja piedalīties Eiropas Savienības finansētā projektā vietējo uzņēmēju atbalstam. Projektā paredzēts apzināt uzņēmējus, lai noskaidrotu, kā pašvaldībai veicināt uzņēmējdarbību vai kā citādi palīdzēt uzņēmējiem. Tas var būt kas *taustāms*, kā buklets, vai arī pakalpojums, kā konsultācijas, vai varbūt vēl kas cits. Projekta laikā pašvaldība varētu pildīt starpnieka funkcijas informācijas apmaiņai un uzņemtos organizatorisko darbu.

Uzņēmēji jāpūlina kopā arī tādēļ, ka septembrī jāapspiež novada attīstības programma 2013.–2019. gadam.

Pašvaldībā darbu sākusi galvenā grāmatvede Inga Ralle un grāmatvede Ieva Legzdīņa, aicinām darbā teritorijas plānotāju un sociālo darbinieku.

Ja viss notiks kā plānots, tad no augusta beigām darbu sāks otrs pašvaldības policists. Vai līdz ar to uzlabosies sabiedriskā kārtība? Pirmkārt, tā ir dzīves nepieciešamība, ko beidzot atrisināsim. Ir izsaukumi, uz kuriem

viens policists nemaz nedrīkst doties, otrs policists aizstās kolēģi atvaļinājuma laikā un slimības gadījumā, tāpat divi policisti varēs labāk rīkot nakts patrulēšanu. Kopumā, protams, ceram uz labāku sabiedrisko kārtību, taču tā nav atkarīga tikai no tās sargātājiem, bet gan no visas sabiedrības stājas. Pašvaldības policija arī seko līdzi, kā novadā ievēro ceļu satiksmes un saistošos noteikumus. Tā kā darba policijai ir daudz, divatā to izdarīt varēs raitāk.

Šodien, kad runājam (16.VIII. – Red.), Finanšu komitejā lemj par papildfinansējumu dažām struktūrvienībām. Pēc domes sēdes,

Ūdensprojekta jaunumi

Ziņo projekta vadītājs Guntis Kārklevalks.

Līdz šim strādā trīs brigādes, bet tuvākajā laikā varētu pievienoties vēl. Brīvības ielā darbi noris raiti, lielākie sarežģījumi bijuši Skolas ielā — augstais gruntsūdens traucēja gana dziļi ierīkot kanalizācijas pašteses caurules. Vesela nedēļa pagāja nelielā zemes pleķītī.

Strādnieki rokot uzduras lielumam skaitam akmeņu, un 15. VIII, ceļot paprāvu akmeni, pārtrūka telefona kabelis, kas, par laimi, izrādījās vecs — to vairs nelieta.

Projekta būtība ir rekonstruēt un paplašināt ūdensvadu un kanalizācijas tīklu. Lielākie ieguvēji būs Brīvības, Upes un Puķu ielu rajona iedzīvotāji, jo tur līdz šim nav bijusi centralizēta kanalizācija. Tagad tāda būs, līdz ar to kanalizācijas ūdeņi caur septiņiem

kad deputāti būs nobalsojuši, varēsim iepazīstināt arī ar šīm iecerēm.

* * *

Pirms kāda laika rakstījām par kapsētu apsaimniekošanu. Vēlreiz precizējam summas. Kā ziņo Saimnieciskā dienesta vadītājs Andris Kojro, smiltīm un to nogādāšanai kapsētās paredzētie Ls 1000 izlietoti pilnībā, tāpat divreizējai zāles pļaušanai kā pakalpojumam atvēlētie vairāk nekā Ls 700, savukārt remontiem domātie aptuveni Ls 500 vēl pilnībā nav izlietoti, jāremontē Valpenes zvanu tornis.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Līdzfinansē Eiropas Savienība.
Ieguldījums tavā nākotnē.

vairs nenoplūdis uz upīti, tālāk uz diķi un jūru. Šajā rajonā rudenos un sevišķi pavasaros bieži plīsis ūdensvads. Pārbūvējot maģistrālo ūdensvadu, šī bēda būs novērsta.

Ūdensvadu rekonstruēs un centralizētu kanalizāciju ierīkos arī Pils ielas posmā no Ernesta Dinsberga ielas līdz daudzdzīvokļu mājai Pils ielā 16, t.i., aiz Tautas nama. Tātad pie centralizētas kanalizācijas varēs pieslēgt šo ēku, pili un *Liko muižu*. Līdz šim kanalizācijas ūdeņi no pils plūda uz dažādām pusēm, un reizēm nevarēja saprast, kur tas *labums* īsti paliek. Vēl atjaunos kanalizāciju un ūdensvadu no bērnu dārza līdz vidusskolai. Būvnieks apņēmis darbus padarīt līdz novembra vidum.

Alnis Auziņš

Druvā minūte dārga

Šogad — bez *Lielā bingo*

Kā šovasar klāties zemniekiem? To vaicājam rudzu mēneša pašā vidū.

Rota Pētersone, z/s *Laikkalni* īpašniece: «Šis bija ļoti smags gads. Sienu savācām līdz 11. VII. Ko nevarējām dabūt sausu, to ielikām skābsienā — ātri tinām plēvē, lai nesapūst. Protams, līdz ar to izdevumi sanāca lielāki. Labi, ka pašiem ir visa vajadzīgā tehnika un nav jāgaida uz citiem.

Ar labību mums ir apsēti 12 ha. Paspējām nokult 2 ha. Tad vairākas dienas pēc kārtas ļoti stipri lija, visi lauki bija slapji un neko tur nevarēja darīt. Labība bija diezgan labi izaugusi, grūti pateikt, cik lielu postījumu būs nodarījis spēcīgais lietus.

Kartupeļus apstādījām 0,5 ha, tos audzējam savai iztikai un dodam arī gotiņām. Nomiņlojām pret puvi, bet, šķiet, par vēlu, jo tā jau ir piemetusies. Taču kartupeļi pašu vajadzībām sanāks.

Pašlaik mums ir 16 slaucamas govīs. Piena kvalitāte ir laba, no a/s *Talsu piens* saņemam arī pienācīgu samaksu».

Santa Pētersone, z/s *Auri* īpašniece: «Vasara ir divaina. Labi, ka vismaz vienu nedēļu bija tāds laiks, lai savāktu sauso sienu. Tad arī dūšīgi strādājām. Lai savāktu visu no pļauto, pietrūka pāris sausu, saulainu dienu. Paldies Dievam, ar savākto pietiks.

Saimniecībā ir ap 20 slaucamu govju. Labība iesēta apmēram 41 ha: ap 16 ha aizņem auzas un rudzi, ap 9 ha — vasaras mieži, kas ir jauna šķirne un ko iegādājāmies sēklai.

Nevejā mums vairākiem cilvēkiem ir kopīga kalte. Tur pārbaudām, vai bunkuri ir kārtībā, savācam peļu nedarbus, remontējam nepieciešamo. Pašlaik gaidām uz kulšanu, cerot, ka tad laika apstākļi būs labvēlīgāki».

Tamāra Zoltāne, SIA *Dundaga* valdes priekšsēdētāja: «Mums ir 193 slaucamas govīs, kopā ar jaunlopiem jāpabaro 465 lopiņi. Sienu esam savākuši. Skābsiens sagatavots divreiz vairāk nekā pērn. Uznāca gan lietus un nepaspējām visu novest no lauka.

Nevienu tādu vasaru kā šī neatceros. Ir bijis tā, ka uzsāk kult un ir jāpārtrauc. Parasti kult sāk jūlija beigās, bet šogad nevar darbu uzsākt. Rapsi sākām kult tikai 7. VIII, tad atkal uzlija, turpinājām 11. VIII. Graudus sākām kult 12. VIII. Kopējā platība, kas jānokuļ, ir 515 ha, no tiem 120 ha — rapsis».

Aigars Zadiņš, SIA *Gavsene* valdes loceklis: «Šogad labības raža ir laba: kviešus nokuļ pāri par 4 tonnām no hektāra. Saimniecībā pašlaik nokults ap 100 ha — apmēram trešdaļa no visas iesētās labības. Raža tonnās ir

laba, bet graudi neatbilst pārtikas kvalitātes rādītājiem. Tagad kuļam agrīno šķirni *Fredis*, kas nav maizes labība. Pērn pirms lietiņiem nokultie šīs šķirnes graudi bija ļoti kvalitatīvi, šogad tā nav. Šovasar laiks ir mitrs, viss labi aug, bet ir pietrūcis saules, tāpēc arī graudos maz proteīna. *Lielais bingo*, kad ir gan laba raža, gan kvalitāte, zemnieka mūžā gadās tik reti, ka ir uz vienas rokas pirkstiem saskaitāms. To man teikuši pieredzējuši zemnieki, un viņiem ir taisnība. Taču graudu cena ir laba un nu jau sen nav jautājuma, kur mūspusē nodot labību. To iepērk lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības *Latraps* iecirknis Jaunpagastā un SIA *Baltic Agro* Stendē.

2011. gadā īstenoju 2 lielus Eiropas projektus: sakārtoju veco šķūni lidlaukā un iegādājos jaunu kombainu. Vecais šķūnis bija nolietojies, pamatkonstrukcijas turējās, bet sienas bruka kopā. Paldies būvfirmai *Stats*, kas ļoti ātri visu uzbūvēja! Tagad šķūnim cita vērtība — citas izmantošanas iespējas! Kalti jau šķūnī ierīkoja 2005. gadā, bunkurus vēlāk pa gadiem iebūvēja iekšā. Pēc apjoma celtne palikusi tikpat liela, cik bijusi. Ziemā to izmantos kā tehnikas šķūni.

Kulšanu bez jaunā kombaina pat grūti iedomāties. Tādiem apjomiem, kādi mums ir saimniecībā, tas ir nepieciešams. Vecais kombains jau bija fiziski nolietojies.

Tagad ir vissarežģītākais laiks, jo jākuļ labība, jāsēj rapsis un jāgatavojas ziemāju sē-

• Traktorists Uģis Dišlers skatās, kā no traktora birst labība, kas nonāks kaltē un pēc tam — bunkurā.

jai. Pēc graudu šķirnes *Fredis* nokulšanas šajos laukos sēs rapsi».

Mūsu vēlējums zemniekiem — lai labi izdodas nokult labību!

Uzklausīja un fotogrāfēja Diāna Siliņa

Mūsu gardie jogurti

Šovasar atklāju, ka mūsu pienotavas veikalā *Pienenīte* parādījies jauns, garšīgs jogurts ar dzērveņu un kliju piedevu. Galavārds, kuru no jogurtiem izvēlēties gatavošanai, pieder Sandrai Kārklevalkai, piensaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības (PLPKS) *Dundaga* ražošanas ceha vadītājai. Viņa arī izvēlējusies visus jogurta veidus, ko PLPKS gatavo, un tie visi ir gardi. Vārds Sandrai.

— Jogurtus sākām gatavot 2009. gada aprīlī. Pirmie plašākam patēriņam paredzētie bija baltais, melleņu un meža ogu jogurts. 2009. gada decembrī pārējiem pievienojās persiku jogurts. Gribējām, lai kā piedeva ir nevis sirups, bet lai jogurtā iekšā būtu odziņas vai augļu gabaliņi. Tie arī ir visos, izņemot balto jogurtu, ko gatavo bez piedevām.

Šogad pagājuši jau 3 gadi, kopš sākām gatavot šos skābpiena produktus. Piedevas ņemam no Pūres. Ja iegādājamies, tad mazākais, kas jāpaņem, ir 150–300 kg. Daudz vietas, kur uzglabāt, mums nav. Nevaram pusi noliktavas aizņemt tikai ar jogurtu piedevām.

Gada sākumā likās, ka melleņu jogurtu tik labi nepērk, kā bija domāts. Nolēmām, ka jā-

sāk gatavot cits jogurta veids. Sākumā domājām, ka tas, piemēram, varētu būt smiltsērķšķu jogurts, taču Pūres laboratorijas darbinieki, arī ar lielu pieredzi jogurta piedevu izstrādāšanā, atsūtīja mums 5 veida piedevas, starp tām arī dzērvenes ar klijām. Pagatavojām, izgaršojām un izvēlējāmies to, ko pilnīgi nebijām domājuši. Pircējiem sākām to piedāvāt šogad maijā. Nekur citur tāds kā mūsu jaunais produkts nav manīts. Interesanti, ka tad, kad bijām jau sagatavojušies nomainīt melleņu jogurtu, to sāka labi pīrkt, un tā nu mums cits nekas neatlika, kā gatavot visus 4 veida jogurtus.

Starp citu, nevienu jogurtu pircēji ātri neieciena, tas notiek pamazām. Balto jogurtu tā pa istam pircēji novērtēja tikai 2011. gadā.

Tad sāka parādīties arī vairāk tirdzniecības punktu, kur pārdeva mūsu produkciju. Baltais jogurts fasētā veidā visvairāk aiziet uz Rīgu, jo īpaši to iecienījuši galvaspilsētas iedzīvotāji.

Tagad par jauniem jogurta veidiem nedomājam. Pašreizējo apjomu varam pagatavot un ar rokām saliet, bet, ja tas būs lielāks, vajadzēs fasējamo aparātu, kāds ir lielajos ražošanas uzņēmumos. Taču pienotavai pašlaik ir daudzas un dažādas citas vajadzības.

Mūsu produkcijas patēriņš ir pieaudzis, jo klāt nākušas arī tirdzniecības vietas. Labs noiets ir vasarā, kad *Pienenītē* iepērkas atpūtnieki, ekskursanti un caurbraucēji. Ziemā tā vairs nav, tad ceram uz Rīgu.

Diāna Siliņa

Līvõ āiga • Līvu laiks

Sklandrausis

Dundadzniekiem, tāpat kā citiem kurzemniekiem labi pazīstamais sklandrausis pagājušā gadā ar mūsu puses ļaužu ierosmi pieteikts Eiropas Savienības instancēs kā tradicionāls Latvijas produkts.

Ūšu māju sklandraušu slava bija nonākusi Zemkopības ministrijas sievu ausīs, un es saņēmu zvanu ar ierosinājumu sagatavot pieteikumu Eiropas Savienības pārtikas produktu shēmai *Garantēta tradicionāla īpatnība*. Kopā tika aicināti sklandraušu cepēji no visas Kurzemes un pieteikums pirmajā izskatīšanas instancē — Latvijas Pārtikas veterinārā dienesta Novērtēšanas un reģistrācijas centrā — iesniegts 2011. gada vasarā. Patlaban pieteikums iesniegts tālākai izskatīšanai Eiropas Komisijā. Labvēlīga lēmuma gadījumā sklandrausis būs pirmais Latvijas produkts, kam būs piešķirts šāds statuss.

Kā top sklandrausis

Vispirms novāra burkānus un kartupeļus ar visu mizu. Atdzisušus nomizo un samal vai sarīvē uz smalkās rīves. Tad sagatavo masas pildījumam.

Kartupeļiem mīcot pievieno nedaudz sāls un izkausētu sviestu.

Burkānu masai pievieno cukuru, ja vēlas — olas, krējumu, nedaudz miltu vai manas pēc cepējas ieskatiem.

Mīklai ņem nedaudz sviesta un šķipsniņu sāls. Lej virsū siltu ūdeni.

Pēc tam iejauc miltus ...

... un samīca mīklu. Tai jābūt stingrai un labi veltnējamai.

Mīklu izrullē 2–3 mm biezumā.

No tās izgriež (vai izspiež) apaļas ripas.

Kantes uzloka uz augšu, izveidojot tādu kā žodziņu. Malām jābūt saturīgām un stingri jāstāv uz augšu.

Gatavās apakšas liek uz plāts. Katrā sklandrausī iekšā pilda 1 karoti kartupeļu

masas. Izlīdzina.

Virsū liek 2 karotes burkānu masas. Arī izlīdzina. Liek krāsnī cepties.

Kad rauši gandrīz gatavi, uzsmērē krējumu, kas sajaukts ar cukuru un olu. Liek vēl nedaudz pacepties.

Kad krējums viegli iebrūnējis, rauši ir gatavi. Ēd atdzisušus ar pienu vai tēju.

Iz vēstures

Senākais sklandrauša pieminējums literatūrā — 1914. gads. Rīgas Latviešu biedrības Zinību komisijas Rakstu krājumā, Nr. 17, J. Henriņa rakstā *Vārdi, kas nav sastopami Ulmaņa vārdnīcā*: «Saimniece cep sklandu raušus». (52. lpp.). **Turklāt tas pierakstīts Dundagā!**

Vārds ir saliktenis, ko veido daļas *sklanda* un *rausis*. Rausis no *raust* — *apbērt*. Sklanda ir sens vārds no kuršu pirmvalodas un nozīmē *žoga kārts, zedēņu žogs, arī nogāze, nokalne*, šajā gadījumā — rauša uzlocītā mala. (Konstantīns Karulis. *Latviešu etimoloģijas vārdnīca*, II sēj., 1992).

Sklandrausis ir latviešu un lībiešu gadskārtu svētku ēdiens: Pļaujas jeb Jumja svētkos, Ziemassvētkos, Lieldienās.

Dženeta Marinska,
foto no autores albuma

Red. piezīme. Sklandrauša recepti piedāvājam arī lībiski. Ja mājās ir divas saimnieces, no kurām viena labāk prot latviski, bet otra — lībiski, tad katra taisa savus raušus. Pēc tam visa ģimene kopā nogaršo un salīdzina. Ir aizdomas, ka abas *zortas* varētu smeķēt labi, bet tomēr atšķirties.

Kui tīb sūrkakkō

Amā jedsō kietōb buorkiņi ja rūšidi. Ku ne attō jōdōnōd, kūorštōb ja jovtōb agā rīvōb pientiz rīvķōks. Siz tīb massōd vaļmōks.

Naggōrdōn suotķōs panāb jūrō rōžki sūolō ja sulātōt vōidagt.

Buorkōnd massōn panāb jūrō tsukkōrzt, kui tōb – munād, iļdzēmđi, rōžki jovđi agā mannōzt, kui ūdijin mīeltōb.

Tāigandōks pierāst vōtāb rōžki vōidagt ja priž sūolō. Valāb pālō lemmō vietā.

Pierrō siedā suotķīb jovđi ...

... ja suotķīb tāigandōkst. Sīen um vōlmōst vizā ja jōvist ruļtōb.

Tāigandōkst ruļļōb 2-3 mm sangdit.

Sīest iedōb (aga pīkstōb ulzō) immōrgoutļimizt kabāld.

Aigādōn um vōlmōst tāudlizt ja vizāstiz pīlōmōst illō.

Vaļmōd allizt panāb plōt pālō. Jegā sūrkak sizzōl panāb 1 kōj naggōrd massō. Tazāntōb.

Pālō panāb 2 kōjō buorkōnd massō. Ka tazāntōb. Panāb ōjō ūdōm.

Ku kakūd attō pigātagā vaļmōd, vōidab pālō iļdzēmđi, mis um siegdōt tsukkōr ja munāks. Panāb vel rōžki ūdōm.

Ku iļdzēmđā um brūnlikki, sūrkakūd attō vaļmōd. Sīb jōdōnd sēmđā agā tējķōks.

Tulkojusi Ērika Krautmane

Urū, urū!

Līvōd lōlōd pivād • Lībiešu dziesmu svētki

Pēdējā laikā ar lībiešiem saistīto pasākumu skaits audzis. Jūnija beigās aizvadīti tradicionālie Līvu svētki Mazirbē, bet nu jau vairāk nekā pirms mēneša Ikšķiles novadā notika Lībiešu dziesmu svētki. Augusta pēdējās nedēļas nogalē Turaidā jau trešo reizi aicinās Līvu diena, savukārt septembrī Ventpilī — Lībiešu kultūras dienas.

Ar īpašo ganu saucienu *Urū, urū!* uz Ikšķiles novada Tīnūžu muižu visus kopā sasauca lībiešu ansamblī. Muiža ir ļoti skaistā vietā, tai blakus neliela, zālēm izgreznota, brīvdabas estrāde un skatuvīte. Laikapstākļi gan spēlēja jokus — te lija, te spīdēja saule.

Jau agrā pēcpusdienā ansamblī *Līvlist* no Rīgas, *Rāndalist* no Ventspils un koris *Lōja* no Salaspils svētku galvenā rīkotāja diriģenta Ģirta Gailīša vadībā pulcējās uz kopmēģinājumu. Izjūtas patiesi kā Dziesmu svētkos. Kopīgās dziesmas kolektīviem jau sen zināmas, pārējie tās varēja apskatīties kora *Lōja* interneta lapā www.livodkuor.lv, kur ievietoti dziesmu ieraksti un pareizi ierunāti dziesmu teksti.

Pasākumā varēja dzirdēt ne tikai lībiešu dziesmas, bet arī iepazīt vietējo kultūru. Turpat muižas muzejā bija skatāma Latvijas Nacionālā vēstures muzeja ekspozīcija *Tīnū-*

žu līvu kapukalnu izrakumu depozi. Varēja iegādāties grāmatas un amatniecības izstrādājumus. Bija aplūkojama jauna lībiešu dziesmu grāmata, ko ieguva gan retais. Runas teica gan pasākuma rīkotāji un novada pārstāvji no Vidzemes, gan kurzemnieki. Pasākums bija pulcējis daudz lībiešu, bet no ierastā kašķīguma — ne miņas! Visi smaidīgi, jautri tērgāja un ieturēja kopīgu maltīti.

Vakars pagāja nemanot. Koru kopkoncertu nomainīja ansamblis *Nurmorkestor*, pēc tam dažādas zināmas dziesmas spēlēja Rolands Ūdris un Ilona Balode. Visbeidzot, lieli, mazi, veci un jauni izdejojās Julgī Staltes vadībā un jau pēc pasākuma jautrā bariņā izdziedāja Julgī Staltes jaunās dziesmas, kurām Julgī ir gan lībiešu vārdu, gan melodiju autore.

Linda Zonne-Zumberga

Paša audzētais — visgardākais

Dundagas pagasta *Amaļu* saimniecībā, kur saimnieko Edīte Seipule, 16. VIII notika turpinājums Latvijas Lauku konsultāciju centra divu dienu izglītojošam semināram *Dārzeni un garšaugi veselīgam uzturam*.

Edīti kā izcilu dārznieci, tomātu, paprikas un ķirbju šķirņu kolekcionāri pazīst ārpus novada. To apliecināja kuplais apmeklētāju pulks, tostarp pazīstami dārznieki un dāļdārznieki. Kaut arī Edītei neesot dārznieces diploma, skaistā dārza noslēpums, iespējams, ir tas, ka saimniece sarunājas ar augiem, mīl savu darbu, pretī saņemot bagātīgu augu ražu. Kāda diplomēta dāļdārzniecē atzina, ka *Amaļu* sētā augošais vītenaugs kampsis esot lielākais un ziediem bagātākais no Latvijā redzētajiem.

Mācību lekcijā siltumnīcā paši augi kalpo-

ja kā uzskates līdzekļi. Tomāti, paprika, baklažāni, melones, arbūzi, vīnogas un pat zemenes — visi vienuviet draudzīgā sabiedrībā. Izrādās, ka vīnoga esot izteikts kompānijas augs, un tai kā papildmēslojumu kaisa pelnus. Redzējām, kā vīnogas rudenī pareizi jāapgriež, lai nākamgad priecētu laba raža.

Tomātiem, lai tie izaugtu ražīgi un nesliemotu, svarīgas trīs lietas: ļoti laba ventilācija, līdzsvarotas barības vielas un lapu noplēšana, lai neveidotos, kā Edīte saka, suseklis. Līdztekus rudenī uzvestajiem kūtsmēsliem augi kā papildbarību saņem mēslojumu, kas

raudzēts mucā, ar ūdeni aplejot nezāles un tomātu lapas.

Paprikai vajag mitrumu, siltumu, gaismu un auglīgu augsni. Tāpēc, jo tā būs irdenāka, trūdvielām bagātāka, jo lielāku ražu iegūs. Turklāt papriku nevar pārmēslo! Tā aug ļoti lēni, tādēļ tās sēklas jādēsta podiņos jau februāra sākumā.

Nogaršojot daudzveidīgo tomātu šķirņu klāstu, atklājās necerēti bagātīga krāsu un garšu buķete. Par manu favorīti kļuva oranžais, saldaiss tomāts *Saules dāvana*. Interesanta šķirne arī *Garā silķe!* Ne izskata, ne garšas ziņā līdzību ar zivi gan nemanīju. Šīs šķirnes tomāti svaigi saglabājami vēl pēc Jaunā gada. Tomātu zaļās šķirnes esot bagātākās ar C vitamīnu, savukārt oranžās — ar karotīnu. Turpat bija iespējams iegādāties tomātu, ķirbju, paprikas un kabaču sēklas, ko arī steigām izmantot!

Pagalmā liela kastaņkoka paēnā baudot kafiju, nogaršojām apmēram septiņas vīnogu šķirnes. Ja paši savām acīm nebūtu skatījuši lielos vīnogu ķekarus siltumnīcā, tad par dažām šķirnēm būtu pagrūti noticēt, ka tās audzētas pie mums. Edītes savdabīgais humors stāstīto, rādīto, garšoto un visādi citādi baudīto ļāva uztvert tik viegli, ka sešas stundas paskrēja nemanot.

Mans vislielākais pārsteigums pilnīgi negaidīti izrādījās paprika, kam garšas ziņā bija maz līdzības ar veikalā nopērkamo. Pašu audzēta, tā ir pat ļoti salda un garšīga. Te nu man palika *āķis lūpā!* Domāju, ka ikviens apmeklētājs ieguva jaunas zināšanas.

Paldies Edītei par izturību, vērtīgajiem padomiem un jauko uzņemšanu!

Ilze Šteine

Sena dziesma jaunās skaņās

Spēkstacija vakar, šodien un rīt

Dundagas spēkstacija ir vieta, kuras vēsturi vērts atcerēties. Īpaši tāpēc, ka patlaban tā nonākusi SIA *Drabe* īpašumā un cer atdzimt. Vispirms ielūkosimies būvnieciera Kārļa Siļķes sagatavotajā materiālā un Kubalu skolas-muzeja krājumos par ūdensdzirnavām pagātnē, tad ieskatīsimies novērtējumā par to atjaunošanas nozīmi un īpašnieku nākotnes iecerēs.

Ieskats vēsturē

No Kārļa Siļķes *Koncepcijas par Dundagas agrāko ūdensdzirnavu un spēkstacijas darbības atjaunošanu, 2011. g.*

Dundagas ūdensdzirnavas minētas jau 1808. g. Kurzemes statistikas sarakstos. Dzirnavās sākotnēji bija uzstādīts un darbināts ūdensrats līdz 1910. g., kad toreizējais pils īpašnieks Kristiāns fon der Ostenzakens Rīgas firmā *Ferdinand Meyer & Ko* pasūtījis divas Frensisa turbīnas (Nr. 271 un 272) ar horizontālu vārpstu uzstādīšanai Dundagas dzirnavās. Viena Frensisa turbīna darbinājusi generatoru elektroenerģijas ražošanai Dundagas pils vajadzībām. No 1920. g. Dundagas pils pieder valstij. Valsts zemes bankas izdevumā *Latvijas dzirnavu saraksts 1938.g. 1. jūlijā* atzīmēts, ka Dundagas ūdensdzirnavu īpašnieks ir valsts saimniecība.

(No K. Siļķes personīgā arhīva)

No Ernesta Ābola manuskripta *Latvijas lielākais pagasts* (Fr. Īvnieka *Dundagas pagasta apraksta savilkums*)

1924. gada aprīlī Dundagas centra muiža tiek iznomāta sabiedrībai A. *Priedītis & E. Michelsons* uz 12 gadiem, t.i., līdz 23. IV 1936. (..) Pirmajos 6 līguma gados nomas nauda netiek ņemta, par ko nomniekiem jāizlābo ūdenskrātuve, dambis, slūžas, jāatjauno brīvslūžas (ar saviem līdzekļiem un uz sava rēķina). Pārējos 6 nomas gados nomas nauda Ls 500 gadā. Elektrība jādod par mērenu atlīdzību.

No *Ventas Balss*, Nr. 37, piekdien, 16. maijā, 1930. g. *Aprīņa dzīve*

Dundaga. Vaj Dundagai palikt bez elektriskas apgaismošanas?

Pašlaik pie mums dienas kārtībā Dundagas diķa slūžu tilta būves jautājums. Tilta projekts jau izstrādāts un apstiprināts, un būvi uzņēmējs nosolījis. Visi priecājamies, ka tiksim pie jauna tilta, jo vecais bija galīgi nolietots un nedrošs. Bet kā izrādās, apstākļi tagad tādi, ka, iegūstot jaunu tiltu, varam pazaudēt elektrisko gaismu. Kā jau zināms, Dundagas muižas centrs un tāpat elektriskā spēkstacija, kuru dzen ūdensturbīne, pieder Zemkopības ministrijai, bet tiltu būvē Satiksmes ministrija. Tā kā Satiksmes ministrijai ir vajadzīgs tikai tilts, bez jebkādam slūžam, tad viņa pieprasījusi Zemkopības ministrijai vajadzīgos līdzekļus tilta kluču izbūvei, bet tā atbildējuse, ka viņas budžetā šogad tādi līdzekļi nav paredzēti un tos dot nevarot. Ja stāvoklis negrozīsies, tad šogad paredzama tilta uzbūve bez slūžam, un dundadzniekiem nāksies uzmeklēt aizmirstās petrolejas lampas, līdz varbūt nākošā gadā Zemkopības ministrijas budžetā radīsies līdzekļi slūžu izbūvei. Stāvoklis Dundagas sabiedrībā radījis sašutumu. Sabiedriskās un pašvaldības iestādes, cik paredzams, griežīsies pie valdības ar lūgumu atļaut līdzekļus arī slūžu izbūvei, jo elektriskā spēkstacija Dundagā nepieciešama, un būtu kuriozi, ja to iznīcinātu tagad, kad elektrība ir vispār atzīta un nepieciešama lieta, kad domā un projektē jaunu staciju būvi uz Daugavas un citur.

No *Ventas Balss*, Nr. 40, sestdien, 10. aprīlī, 1937. g. *Ar zagtu elektrību «apgaismojis pus Dundagas»*

Pag. gada oktobrī Dundagas elektriskās spēkstacijas pārzinis K. Tomsons novērojis, ka elektriskās strāvas patēriņš ir lielāks, nekā ņņem abonenti. Dažu dienu elektriskās strāvas patēriņš paaugstinājies pat par 25 kilovatstundām virs normālā patēriņa. Kļūvis skaidrs, ka notiek elektrības zādzība, kādēļ pārzinis ar speciālu ierīci palīdzību pārbaudījis pēc kārtas visu virzienu vadus un, atradis zādzības vadu, devies kontrolēt visus pie tā pieslēgtos patērētājus.

«Bet nevienu man nemaz nenācās pārbaudīt,

dīt, jo drīzi vien ieraudzīju tādu gaismu, kādu normāla elektriskā lampa nespēj dot. No Semjonova skārdnieka darbnīcas puses nāca tik liela blāmsa, ka apgaismoja vai pus Dundagas», tiesā stāstīja Tomsons.

Tad viņš pasaucis savu palīgu A. Niedrīti un abi tuvojušies darbnīcai. Gaisma brīžiem uzliesmojusi un atkal pazudusi. Abi uzgaidījuši tās parādīšanos un devušies iekšā, kur pārsteiguši skārdnieku Vladimīru Semjonovu darbā ar paškonstruētu primitīvu elek-

No E. Ābola komentāra par atklātni ar Dundagas spēkstacijas attēlu

Sens, pirmā pasaules kara laika fotouzņēmums.

Mazā ēka centrā ir spēkstacija, ko ap 1910. gadu cēla reizē ar barona Kr. Ostenzena pils atjaunošanas darbiem.

Pirmos desmit gadus tā deva apgaismojumu pilij un muižas ēkām, arī lielajai muižas lopu novietnei. Strāvu izmantoja arī muižas gateris un maļamgaņģis. 20.–30. gados un vācu okupācijas laikā tā deva strāvu arī citām Dundagas centra mājām.

Kreisajā malā redzamo tiltu kapitāli pārbūvēja 1930.–31. gadā. Diķi nolaida, ar 2 baļķiem atstutēto dambi paplašināja, koka vietā nāca dzelzsbetona konstrukcijas. Jaunā slūžu tilta būve nāca ar grūtībām: būvbedri appludināja augusta sākumā uznākušās lie-

No Kārļa Rozenfelda atmiņām, kas ierakstītas magnetofona lentā 1993. g.

Bet barons ierīkoj pēdēja laika elektrību. Plūd laikes, redz, ūdens nebi kur likt. Spēkstacija viens bi 500 kW dinam, otrs 350 kW, laikam. Plūd laikes viš laid to lielo. Zāgē balks tur un mal ar tur, dzirnav ar bi baronam pašam. Tur spēkstacija bi pilns ar akumulatoriem. Vienīgam Ostensakenam bij tad iekārt — spēkstacij, ūdenstorns, (...). Citam baronam nebi tā.

Mans onkuls [K. Rozenfelda radnieks] atbrauc māje. Tas ju pajēm viss to spēkstacij no pagast. Viš ieguldij milzīg noud iekša. Viš ielik iekša dolāros veksls kā drošib. Viņam bi trīs gād laike janopērk dīzels. Tā ka var strādāt cour gād. Sousa laika ju (ūdēns) nebij. Nu to melioracij izved viss to Cielavklajum cour, viss tos Piens, tāpat arī Alakst upp plāvs. Ka līst, tad tas ūdens uzreiz blurr, iekše sateceļ diķi. Kad sous, cour bi. Ja nebi meliorēt, tad lēn tece tas ūdens, ilg tece. Tad tas diķs bi mazsvarīgs. Nu, lai varet strādāt, vajdze dīzels. Onkulam bi 120 zirgspēk dīzels

tusgāzes, novembra salā uzmestajā dambī atkušņa laikā sāka sūkties cauri ūdens. Darbi ievilkās, un būves izmaksas sadārdzinājās.

Pa labi redzamais grāvītis ir ūdens, kas pa kanālu (aiz spēkstacijas) iztecējis cauri 2 turbīnām un padarījis lietderīgu darbu. Platākā ūdens straume (pa kreisi) ir liekais ūdens, kas gāžas pāri slūžam un kļūst par Pāces upes turpinājumu.

Spēkstacijas turbīnas darbojās vēl kādus desmit gadus pēc kara. Vajadzība pēc elektroenerģijas bija liela, un strāvu sāka ražot arī sīrupa fabrika un MRS. Ap 1954. gadu Dundaga sāka saņemt strāvu no apvienotajiem tīkliem, no Ķeguma. Mazā spēkstacija aizgāja atpūtā. Ilgus gadus mājīņa stāvēja neizmantota. Tad 1984. gadā tā kļuva par kolhoza *Dundaga* puķu un dārzeņu kiosku.

(Kubalu skolas-muzeja materiāli)

trisku metālu kausēšanas un metināšanas ierīci, kas arī devusi minēto spožo dzirksteļu gaismu.

Metināšanas aparātu S. izbūvējis no pāris skārda gabaliem, Jupitera ogleņ un māla poda.

Atsauktais kārtībnieks sarakstījis protokolu. Stācijas pārzinis aprēķinājis, ka S. 24 dienu laikā nozādzis elektrību par 92 Ls, par šādu summu nodarot zaudējumus Dundagas pagasta valdei. Tā kā S. jau vairākas reizes sodīts, tad lietu iztiesāja Jelgavas apgabaltiesa.

S. vainu atzina un paskaidroja, ka ar aparātu eksperimentējis tikai divus vakarus bez mantkārīgiem nolūkiem. Pēdējā vārdā viņš lūdza sodu mīkstināt, jo esot šķīries no Latgales noziedzīgās kompānijas, kuras iespaidā izdarījis iepriekšējos noziegumus, apmeties uz dzīvi starp kultūrēlākiem ļaudīm, un jau 5 gadus vedot godīgu dzīvi.

Apgabaltiesa to ņēma vērā un piesprieda tikai 1 mēnesi cietumā. Dundagas pagasta valdes civilprasību atstāja bez caurskatīšanas, jo nebija ieradies tās uzturētājs pārstāvis.

jau samaksāts, tikai nevare uzstādīt. Atnāk telegramm, tad bi karš [19]39. vai 40. gads, no Amerik, ka viņam brāls uz miršan gult ir. Lai brouc steidzīg atpakaļ. Āb dīv vecpuiš neprecējušies. Atstāj viss šeit, paspēļj sov noud un aizbrauc atpakaļ.

(Kubalu skolas-muzeja — KSM — materiāli)

Būvnieciera novērtējums

No Kārļa Siļķes *Koncepcijas par Dundagas agrāko ūdensdzirnavu un spēkstacijas darbības atjaunošanu, 2011.*

Uz Pāces upes kopš 2001. g. novembra darbojas Pāces HES, līdz ar to Dundagas dzirnavu HES var atjaunot, jo tas atbilst MK Noteikumu Nr. 27. 3. punktam: «Aizsprostu izmantošana hidroelektrostaciju un citām vajadzībām nav aizliegta augšpus hidroelektrostaciju aizsprostiem, kuri līdz šo noteikumu stāšanās dienai ir ekspluatācijā, tajās vietās, kur uz šo noteikumu pielikumā minētajām upēm (upju posmiem) ir saglabājušies aizsprosti ar ūdens uzstādīnājumu un hidroelektrostaciju darbība vai aizsprostu izmantošana neparedz mainīt dabā esošos normālos ūdens līmeņu uzstādīnājumus».

Dundagas ūdensdzirnavu vietā ir saglabā-

jies zemes aizsprosts, agrākā dzirnavu un HES ēka, novadbūve, tilts pār to, ilgstoši pastāv Dundagas dzirnavu ezers ar līmeni uz atzīmes 52,80 m Baltijas augstumu sistēmā, tātad ir galvenie priekšnoteikumi, lai SIA *Drabe* veiktu Dundagas dzirnavu HES darbības atjaunošanu, nemainot līmeni dzirnavu ezerā.

Dundagas pagasta teritorijas plānojumā ir paredzēta Dundagas dzirnavu darbības atjaunošanai par mazu HES.

Atjaunot ūdens enerģijas izmantošanu Dundagas ūdensdzirnavās nozīmē:

- ☞ sakopt vairāk nekā divus gadsimtus vecās ūdensdzirnavu ēkas apakšējo stāvu — mašīntelpu turbīnām un atjaunot kādreizējo ūdens pievadteknī no dzirnavu ezera uz mašīntelpu;
- ☞ sapost apkārtni ap ūdensdzirnavām, izveidojot ūdensdzirnavas par apskates objektu;
- ☞ rūpēties un uzturēt kārtībā dzirnavu ezeru un tā krastus;
- ☞ ražot un kopējā tīklā nodot elektroenerģiju, tādējādi izmantojot vietējos energoresursus un kaut ļoti nedaudz, tomēr vairojot Latvijas enerģētisko neatkarību;
- ☞ radīt vismaz vienu jaunu darba vietu;
- ☞ ienākuma nodoklis nokļūst pašvaldības rīcībā.

Uzskatu, ka jebkuru agrāk pastāvējušu ūdensdzirnavu atjaunošana nolūkā ražot elektroenerģiju, ievērojot esošo likumus, Ministru kabineta noteikumus un citus normatīvos aktus, ir nozīmīga un var dot daudz pozitīva.

(No K. Siļķes personīgā arhīva)

Nākotnes ieceres

SIA *Drabe* valdes priekšsēdētājs Rišards Petraškevičs uz redakciju ieradās ar biezu dokumentu mapi, kurā atradās gan aprēķini, cik var iegūt elektroenerģijas un kādas jaudas turbīnu vajadzētu, gan plānošanas arhitektūras uzdevums un teritorijas apsekošanas akts, gan Valsts vides dienesta ietekmes uz vidi novērtējums, gan Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas izsniegtie ieteikumi, gan dažādu vides ekspertu ieteikumi un secinājumi.

Redakcijas viesis norādīja, ka uzņēmuma mērķis ir atjaunot bijušo spēkstacijas vietu, kāda tā reiz bijusi. Tas nekādā gadījumā nav biznesa projekts, drīzāk nodarbe, kas sniedz gandarījumu, bet prasa lielus ieguldījumus, tāpēc darbi noris lēni. R. Petraškevičs pastāstīja, ka pievadkanāls, kas bijis pilns ar grūziem, ir iztīrīts, koki slūžu tuvumā nozāģēti, tie gan būtu vēl turējušies kādus gadus, bet saknes jau tagad ir bojājušas slūžu un tilta betona daļas. Turklāt tas, ka šajā vietā kļūs gaišāks, pēc vides ekspertu atzinumiem nāks par labu saldūdens biotopiem un ūdens bezmugurkaulnieku sugām.

Pamati ēkai ir kritiski: jālabo gadsimtu vecais betons. Slūžu namiņš ir izvāks tukšs, tas jāremontē. Padomju laika piebūvi nākotnē plānots nojaukt.

SIA *Drabe* valdes priekšsēdētājs uzsvēra, ka tagad, kamēr ar plūdiem ir pārrautas slūžas un ūdens līmenis ir nokritis, galvenais uzdevums ir izbūvēt ieplūdes bloku ar aizvaru, lai turpmāk spēkstacijas atjaunošanas darbus neietekmētu ūdenslīmeņa svārstības.

Lai cerēto darbību varētu uzsākt, vērā jāņem tehniskie noteikumi, ko sniedz Talsu autoceļu direkcija, un jānoslēdz līgums par autoceļa nodalījuma joslas apsaimniekošanu tajā ceļa daļā, kurā izbūvēs ieplūdes bloku.

R. Petraškevičs atzina, ka sākumā bijusi vēlēšanās atjaunot tikai spēkstaciju, taču šīs vietas bagātā kultūrvēsture rosinājusi darīt ko vairāk. Taisnība, turbīna un tās ierīkošana maksā ļoti dārgi, taču ir jau nodoms, ka tad, kad turbīna būs, griesti vairs tās varētu būt no stikla, lai redzētu, kā turbīna griežas. Namiņā ar laiku varētu ierīkot fotogaleriju.

Pagaidām SIA *Drabe* rīcībā ir tikai pāris fotogrāfiju par Dundagas spēkstaciju, tāpēc R. Petraškevičs aicina atsaukties cilvēkus, kam saglabājušies vēl kādi foto, ko uzreiz var sūtīt pa epastu risards@gmail.com vai atnest uz redakciju, lai uzreiz ieskenētu.

**Sagatavoja Diāna Siliņa,
foto no Kubalu skolas-muzeja materiāliem**

Autore pateicas K. Siļķem, Ivaram Abajam un R. Petraškevičam par atsaucību raksta tapšanā.

Ne pūku, ne spalvu!

Mednieku klubs Dundaga — trešie Minhauzenā

No 3. līdz 5. VIII Rencēnos 14. mednieku festivālā *Minhauzens* piedalījās arī vairāki mūsu novada mednieku kolektīvi, no kuriem vislabāk veicās mednieku klubam *Dundaga*. Labs iemesls, lai uz sarunu aicinātu dažus tā pārstāvjus — pašreizējo vadītāju Jāni Ozoliņu, viņa dēlu Uģi un dzīvesbiedri Sarmīti.

Jānis: — Šoreiz piedalījās 81 komanda. Komandā vajadzēja būt vismaz 15 cilvēkiem. Mūsu kolektīvā ir 27 biedri, bet festivālā kopā ar saviem līdzjutējiem bijām ap 30. Pavisam pasākums pulcēja vairākus tūkstošus medību entuziastu.

Komandām bija jāpiedalās 13 disciplīnās. Medību paaugstinājuma, tā saucamās kanceles būvēšanā Modris Zingniks, Aivars Grīnvalds un Ilgvars Eizenbergs bija tik lietpratīgi, ka izcīnīja otro vietu. Žūrija vērtēja ļoti prasīgi, vai ievēroti visi izmēri, attālums no vienas naglas līdz otrai. Priecājāties, ka mums ir tik prasmīgi meistari!

Ceturto vietu šaušanā ar moto *Nešaut gulbi un zaļo vārnu* ieguva Uģis Ozoliņš. Bija jāšauj pa šķīvīšiem, izņemot baltos un zaļos. Uģis arī veiksmīgi noteica attālumu uz aci — šajā vingrinājumā bijām sestie. Tūrisma stafetē *Četri draugi*, kurā piedalījās Lāsma un Evija Freimutes, Artūrs Jaunskungs un Vilnis Eizenbergs, bijām devītie. Vispār mūsu veiksmi kopvērtējumā lielā mērā noteica kuplais jauniešu pulks.

— Savukārt trešā vieta kopvērtējumā tik daudz komandu vidū acīmredzot ataino jūsu daudzpusību. Un kā veicies citkārt?

Jānis: — Pārsvārā ir izdevies noturēties augšgalā. Vienreiz kopvērtējumā esam pat uzvarējuši, ir bijusi 2. un 5. vieta. Acīmredzot palīdz mūsu kolektīva biedru ieinteresētība, izdoma, azarts. Mūsu klubs pastāv septiņpadsmito gadu, *Minhauzenā* piedalāmies no pašā sākumā. Lielākais dalībnieku skaits ir bijis pāri par simts komandu.

— Kur glabāsi balvu, lielo māla kausu ar mežacūkas atveidi?

Sarmīte: — Turpat, kur pārējās balvas — mūsu kluba mednieku mājā.

— Palūgšu raksturot medības. Ko tās katram no jums nozīmē?

Jānis: — Dzīvesveidu! Medības noteikti saistās ar dabu. Būt medniekam — tas nav tikai, kā saka, adrenalīna un gaļas dēļ. Ziemā zvērus piebarojam, jo bargāka ziema, jo vairāk. Vedam gan sienu, gan kartupeļus, gan graudus. Medības — tā noteikti ir interešu kopība. Mūsu klubs pulcē ļaudis ar vienu aizraušanos. Tehnokrātiskajā laikmetā tā gūstam patīkamu atslodzi. Man jo īpaši svarīgi tas ir tagad, kad darbs ir pilsētā. Savulaik gan esmu strādājis arī *Dundagas* kolhozā.

— Un mednieka stāžs?

Jānis: — No astoņpadsmit gadu vecuma, tātad 36 gadi. Mans tēvs bija mednieks, tā tas iesākās.

Sarmīte: — Arī mans tēvs bija mednieks, tā jau skolas gados iepazīnu medības. Nu jau sešpadsmito gadu eju līdzi par dzinēju. Tā mēs piedalāmies — vairākas mednieku sievas.

— Jūs, Uģi, jau piedzimāt mednieku ģi-

• Svētku gājienā.

menē, un jums nebija izvēles...

Uģis: — Apmēram tā. Man arī ir darbs uz akmeņiem, un medībās es varu būt pie dabas.

Sarmīte: — Kā atbrauc mājās, tā pārgērbj drēbes un pazūd mežā.

Uģis: — Ne jau tikai, lai medītu, bet lai būtu dabā, svaigā gaisā.

— Jūs minējāt, ka mednieku klubā esat domubiedri.

Sarmīte: — Turklāt esam ģimenes, pat dzimtas: Ozoliņi, Freimuti, Felti, Zingniki, Jaunskungi, Eizenbergi. Zingņikiem piedalās jau trīs paaudzes.

— Mednieki noteikti zina, kā pie mums mainās dažādu sugu daudzums.

Uģis: — Divas bargās ziemas mazināja stirnu un mežacūku skaitu. Pati pēdējā ziema gan ļāva atgūties. Toties vilku ir daudz.

— Zemnieki allaž sūkstās par mežacūku nopostītiem labības laukiem, izrakņātiem kartupeļiem. Vienīgais, ko viņiem var ieteikt, ir pašiem stāties medniekos vai sadarbīties ar mednieku kolektīviem. Kāds ir jūsu skatījums?

Jānis: — Cenšamies reaģēt uz sūdzībām, palīdzēt un sadarboties — savā medību teritorijā.

Uģis: — Īpaši palīdz tie mednieki, kas dzīvo uz vietas. Tie, kas strādā ārpus Dundagas, pa brīvdienām, kad pārrodas mājās.

Sarmīte: — Bet zvēram ir sava gudrība...

Jānis: — Jā, citreiz līdz trim četriem naktī nogaidi, nekā! Aizej mājās, bet zvēri ierodas pēc tam. Pilnībā garantēt, ka nosargāsim, jau nevaram, tomēr cenšamies. Piekrītu, ka tā ir problēma. Turklāt jāņem vērā medību termiņi — kad drīkst un kad nedrīkst medīt. Tāpat limiti.

— Cik liela loma medībās ir azartam?

Jānis: — Bez azarta un adrenalīna medībās neiztikt. Tā ir medību neatņemama sastāvdaļa, taču ne viss medību jēdziens.

— Un kā ar trofejām?

Jānis: — Dabūt patiesi labu trofeju nav viegli. Es pat teiktu, ka tas ir liels darbs. Trofeja ir jāaudzē, jāveido. Jāmedī tā saucamie neperspektīvie dzīvnieki, bet perspektīvie jāaudzē. Citiem vārdiem, jāveic sava veida selekcija. Tas ir, ja tu redzi, ka dzīvniekam

pasniedz skuju, ko piesprauž pie cepures. Ja dzīvnieks ir sašauts, tad tas noteikti jāsameklē, — tas jau atkal ir ētikas jautājums, kas katram īstam medniekam ir pašsaprotams. Ar cieņu jāizturas pret nomedīto dzīvnieku. Vecos laikos taurētāji katram nomedītajam zvēram nospēlēja tā īpašo melodiju. Mums klubā tādu muzikantu nav, bet kādreiz no viesmedniekiem bijuši, kas to pieprot.

Sarmīte: — Un tas ir skaisti! Ir vēl medību sākuma un beigu melodijas. Pavisam vecos laikos ar tauri deva signālu medību sākumam un beigām.

— Vecos zīmējumos attēlots, kā baroni medījuši, un taures tur noteikti redzamas.

Sarmīte: — Tās droši vien tajos laikos bija aktuālākais saziņas līdzeklis medību procesā. Ne mobilu telefonu, ne rāciju, ko iespējams izmantot šodien, tad nebija!

— Bet bez četrkājaino draugu palīdzības laikam neiztikt tāpat kā senos laikos?

Jānis: — Jā, kolektīvajās medībās mūsu klubā dažkārt piedalās četri pieci suņi, un, ja ir labi palīgi, tad tas krietni vien ietekmē medību rezultātu. Tomēr izaudzēt labu medību suni — tas ir liels darbs. Jāmāca no mazām dienām, bet arī tad ne vienmēr izdodas.

— Gan asinis, gan audzināšana?

Sarmīte: — Tā ir. Iedzimtībai un talantam ir liela nozīme.

— Nākamgad *Minhauzens* notiks Dundagā. Kas lemj, kur festivālu rīkot? Un vai jums tagad jāiejutas mājastēvu lomā?

Jānis: — Lemj Latvijas mednieku asociācijas valde, raugoties, lai pasākums notiktu dažādās Latvijas vietās. Jāuzsver, ka mēs gan neesam rīkotāji, kā arī ar mums neviens šos jautājumus netika pārrunājis. Manuprāt, tas ir pašvaldības ziņā sadarbībā ar Latvijas Valsts meža dienestu un a/s *Latvijas valsts meži*. Protams, nepieciešamības gadījumā mēs varētu būt gatavi palīdzēt, tāpat kā tas bija iepriekšējā reizē, kad *Minhauzens* bija Dundagā. Jāpiebilst, ka mūsu novadā ir ap 30 mednieku kolektīvu, kas varētu līdzēt. Arī šī gada *Minhauzenā* piedalījās ne viens vien no tiem, un, piemēram, Kaļķu mednieki ieguva cienījamo 19. vietu.

— Tad jums visiem jānovēl: ne pūku, spalvu!

Alnis Auziņš

• Jānis Ozoliņš ar izcīnīto kausu.

Foto no J. Ozoliņa albuma

Muižnieku turnīrā

14. VIII Jaunmoku pilī notika Latvijas Piļu un muižu asociācijas rīkotais gadskārtējais Muižnieku turnīrs, kurā piedalījās arī Dundagas pils komanda. Par turnīru lūdzu pastāstīt tā dalībnieci, mūsu pils gidi Kristu Veinbergu.

Muižnieku turnīrs šogad pulcēja Aizputes, Bīriņu, Cesvaines, Dundagas, Durbes, Gāršenes, Jaunpils, Rūmenes, Tāšu, Varakļānu, Vecmoku un Vilces komandas. Saimnieki bija parūpējušies, lai valdītu gan sportiskais gars, gan ar interesi varētu iepazīt šo vietu.

Pašā sākumā nelieli sporta vingrinājumi palīdzēja iesildīt galvu, rokas un kājas. Tad katra komanda izvilka lapiņu, bija jāizrēķina vienādojums, kas mums deva atbildi «6».

Tas nozīmēja, ka mums liepu alejā vajadzēja atrast sesto liepu, kas nemaz nebija tika vienkārši. Tad bija jāmet zābaks, cenšoties aizsviest tālāk, nekā to spējis muižnieks. To dūšīgi centās darīt mans brālis Kārlis un viņa klasesbiedrs Emīls Blumbergs, šoferis un reizē arī komandas dalībnieks Edgars Kārklevalks, Smaida Šnikvalde un vienprātīgi izraudzītā komandas kapteine Ruta Bērziņa, katrs trīs reizes. Vēl mūsu komandā bija Rudīte Baļķīte un Aiga Ūdre. Tālāk mūs gaidīja

dažādi pārbaudījumi: šķēršļu joslas ar velosipēdiem, malkas zāģēšana, tēju noteikšana, pankūku cepšana, orientēšanās pilī, savukārt komandu kapteiņi piedalījās īpašā futbola spēlē. Atpūzdamies baudījām garšīgu maltīti.

Individuāli dalībnieki sacentās makšķerēšanā, šautriņu mešanā, loka šaušanā, kroketā. Vislabāk veicās makšķerēšanā — Emīls bija trešais labākais, pūloties desmit minūtēs izvilkta no diķa pēc iespējas vairāk zivju.

Šis bija tikai otrais gads, kad piedalījāmies Muižnieku turnīrā. Pērn bijām Bīriņu pilī Vidzemē. Sacensību galveno balvu izcīnīja Rūmenes muižas komanda, tāpēc arī tur, pie uzvarētājiem, notiks 2013. gada turnīrs.

Alnis Auziņš

Autobusi atsāk braukt!

No 16. VIII atsāk kursēt vietējie autobusi, kas ļauj dundadzniekiem no rīta nokļūt uz galvaspilsētu, pārsēžoties Talsos, un vakarā — atpakaļ.

Rītos (izņemot svētdienās) plkst. 4.40 autobuss no Talsiem uz Dundagu, Dundagā ierodas plkst. 5.20 un tūlīt dodas uz Talsiem, kur pienāk plkst. 6.04. Talsos var pārsēsties uz Rīgas autobusu.

Vakaros no Talsiem iziet plkst. 19.55, Dundagā pienāk 20.40, no Dundagas izbrauc 20.45, Talsos pienāk 21.25.

A. A.

Raibs kā dzeņa vēders

Novada Sporta svētkos

11. VIII Sporta svētkos dalību pieteica un par medaļām cīnījās 8 komandas. Tās bija izveidojuši uzņēmumi un organizācijas, Nevejas ciema iedzīvotāji un vienkārši draugi un domubiedri.

Lai gan vēl dienu iepriekš, lietum nemītīgi līstot, daži jokoja, ka dalībnieki sacentīsies visdažādākajos ūdens sporta veidos, sestdien pat drusku uzspīdēja saulīte un Mazās skolas stadionā pulcējās sporta cienītāji. Aldis Felts, uzrunājot dalībniekus, aicināja atbildēt uz trim jautājumiem: vai sportisti vēlas saulainu laiku, vai grib uzvarēt un vai grib uzvaru savai komandai. Uz pēdējo jautājumu atskanēja visskaļākie piekrišanas saucieni. Pēc tam visi noskatījās Talsu taiboksa kluba Golden Gym jauno bokseru paraugdemonstrējumus, turklāt jaunākajam dalībniekam bija tikai pieci gadi! Pēc šādas iesildīšanas sacensties sāka arī novada sportisti. Lūk, viņu veikums!

Makšķerēšana: 1. vietā Dainis Kriķītis, 2.–3. vietā Ilze Švāgere un Raimis Rozenbergs. **Šautriņu mešana sievietēm:** 1. vietā Alise Ralle, 2. vietā Ilze Ozoliņa, 3. vietā Linda

Nierliņa. **Šautriņu mešana vīriešiem:** 1. vietā Emīls Pocjuss, 2. vietā Uldis Štranders, 3. vietā Kaspars Kristiņš. **Volejbols vīriešiem:** 1. vietā Toms un Kristaps Šepes, Kaspars Kristiņš, Aldis Felts, 2. vietā Andis un Paulis Švāģeri, Adrians Kārklevalks, Jēkabs Avotiņš, Matīss Pētersons, 3. vietā Pēteris Aukmanis, Jānis Gološinskis, Aldis Avotiņš, Ernests Salcevičs, Mārtiņš Šembergs. **Volejbols sievietēm:** 1. vietā Baiba Gedrovica, Krista Pūcīte, Alise Kalēja, Anda Sudakova, 2. vietā Lelde Bēķe, Laine Šmite, Alise Ralle, Andžela Lepe, 3. vietā Inga Treize, Dana Vītola, Ieva Pētersone, Krista Sustriņa. **Tautasbumba sievietēm:** 1. vietā Eva Landmane, Dita Pagila, Kristīne Rudgale, Madara Rudgale, Kristiāna Breijere, 2. vietā Anda Sudakova, Baiba Gedrovica, Krista Pūcīte, Alise Kalēja, 3. vietā Dace un Liene Rumpes, Agnese Bērzkalne, Paula

Skaidiņa, Zane Tālberga.

Vasaras biatlons: 1. vietā Juris Perekrests, Ieva Kristiņa, Andris Reinfelds, Kristīne Ozoliņa, 2. vietā Māris Neparts, Lauris Seržants, Anete Kinčus, Elīna Mellenberga, 3. vietā Lolita Vitmane, Dace Rumpe, Edgars Cīrulis, Dāvis Bērzkalns. **Tāllēkšana atmuguriski:** 1. vietā Liene Rumpe, Lolita Vitmane, Toms un Kristaps Šepes, Kaspars Kristiņš, 2. vietā Andis un Paulis Švāģeri, Matīss Pētersons, Mona Roze, Annija Cielava, 3. vietā Anete Kinčus, Līga Tīfenberga, Kristaps Bolšings, Klāvs Cirvelis, Lauris Seržants. **Soda sitiēni:** 1. vietā Fidži fidži, 2. vietā Susuri, 3. vietā Neveja. **Bosu cīņas:** 1. vietā Andris Reinfelds, 2. vietā Pēteris Rumpe, 3. vietā Madars Burnevics. **Stafete Spēks ir bumbās:** 1. vietā Juris Perekrests, Juris Lasmanis, Andris Reinfelds, Normunds Kacēvičs, Raitis Kristiņš, 2. vietā Māris Neparts, Līga Tīfenberga, Klāvs Cirvelis, Miks Ratkevičs, Kristaps Bolšings, 3. vietā Paulis un Andis Švāģeri, Raivis Kriķītis, Matīss Pētersons, Adrians Kārklevalks.

Veiklības stafete: 1. vietā Andis Švāģeris, Adrians Kārklevalks, Raivis Kriķītis, Mona Roze, Annija Cielava, Inga Treize, 2. vietā Juris Perekrests, Andris Reinfelds, Juris Lasmanis, Ieva Kristiņa, Kristīne Ozoliņa, Zane Kristiņa.

Pedalīties vēlējās arī iedzīvotāji, kas nebi-

ja nevienā komandā. **Individuālie rezultāti petankā sievietēm:** 1. vietā Žanete Grīnerte, 2. vietā Dace Kārklevalka, 3. vietā Madara Rudgale. **Individuālie rezultāti petankā vīriešiem:** 1. vietā Kristaps Šteinbergs, 2. vietā Klāvs Cirvelis, 3. vietā Oskars Tebernieks.

Apkopojot komandu rezultātus un ņemot vērā septiņus labākos vērtējumus, noskaidrojās šīs dienas visveiksmīgākās komandas. **Ap-sveicam Luterāņus un viņu draugus ar 1. vietu, Susurus ar 2. un draudzīgo Nevejas komandu ar 3. vietu!** Sīkāku rezultātu tabulu, lūdzu, skatīt interneta lapā.

Jāpiebilst, ka vislielāko atbalstu, šķiet, pauda tieši nevejnieku līdzjutēji. Savukārt viens no lielākajiem pārsteigumiem gaidīja *Spēks ir bumbās* dalībniekus, kas stafetes aprakstu saņēma īsi pirms starta. Izrādījās, ka bumbas ir ... jēlas olas.

Paldies arī pārējiem sportistiem un līdzjutējiem par aktīvo piedalīšanos un labajām emocijām! Paldies Aldim Feltam, Arvim Heniņam, Andrim Kojro un Jānim Simsonam! Paldies jauniešiem Raivim, Madarai, Alisei, Robertam, Santai, Signei, Lainei, Dīnai, Jutai, Baibai, Maijai, Lindai, Tomam, Dzintaram un Mārtiņam par ieguldīto darbu!

Aiga Ūdre un Diāna Siliņa

Šlīteres kukaiņu naktī

Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) Kurzemes reģionālā administrācija 3. reizi rīkoja Šlīteres kukaiņu nakti, to veltot Latvijas dabas aizsardzības simtgadei.

Turpat 100 cilvēku silto vakaru pavadīja pie bākas, klausoties dabas skaņās un dabas pētnieku priekšlasījumos, vērojot kukaiņu gaismošanu un kukaiņu kolekcijas, jautājot pētniekiem par skudrām, vabolēm, spārēm un tauriņiem.

Augusta nakts ir laiks, kad kukaiņu pētnieki «gaismo», cerot, ka uz gaismu atnāks kāds kukaiņu valsts retums. Kur gan citur notikt kukaiņu gaismošanas nakts pasākumam, ja ne pie Šlīteres Zilo kalnu kraujas?

Entomologs, Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes lektors Kristaps Vilks ar zināšanām un prasmi tās pasniegt klausītājiem ieguvis daudz cienītāju. Apmeklētāju pulkā manīja klausītājus, kas cenšas būt klāt

visās viņa lekcijās un ekspedīcijās Šlīteres nacionālajā parkā. Zināšanās dalījās arī Kristapa kolēģi — profesors Voldemārs Spuņģis, fotogrāfs un tauriņu speciālists Uģis Piterāns, skudru pētnieks Jānis Dreimanis. Ar datortehniku, audio un video tehniku pasākumu atbalstīja biedrības *Zaļā doma* Ceļojošā dabas klase. Katrs varēja uzkāpt bākā un pavērot jūru ar kuģu un bāku gaismām. Pirms pusnakts devāmies pārgājienā uz tuvējo muižas parku, kur mīt «Gada kukainis» — spoža skudra — un pie vecā ozola lampas gaismā jau bija sapulcējušās pūcītes, lāčīši, vērpēji un citi kukaiņi.

Andra Ratkeviča, DAP Kurzemes reģionālās administrācijas vecākā valsts vides inspektore

Eiropas kultūras mantojuma dienās

Steķi Dundagas novadā — pietātnē laivām un atmiņām

• Mazirbes mols.

Foto no Baibas Šuvcānes krājuma

7. IX Kolkā pie vecajiem steķiem plkst. 11.00 kultūras mantojuma dienu atklāšana, karoga pacelšana. Plkst. 11.10 pastaiga zivjapstrādes vēsturē Kolkā — Ūšu saimniece Dženeta Marinska.

Kolkas tautas namā plkst. 12.30 filma *Kolkasraga saimnieks*, plkst. 12.45 seminārs par steķu būvniecību dažādos laikos. Līvu atmiņu stāsti par steķu būvēm, fotoizstādes atklāšana.

8. IX Šlīteres bākā kultūras mantojuma dienu atklāšana, karoga pacelšana. 13.10–16.00 radošās darbnīcas: bērniem — darbo-

šanās ar dabas materiāliem; pieaugušajiem — *Zini vai mini par zemūdens plāvēm un rīfiem*; videoklipi *Ieraugi jūru pēc pieprasījuma*. Aplūkojami stendi *Par seno piekrastes steķu būves tehnoloģiju: Kārļa Dišlera stāsts no grāmatas «Lībieši Ziemeļkurzemes ainavā»* un *Rifi Baltijas jūrā — zemūdens plavas*.

8. IX Mazirbē steķu būvniecības stāsti un pastaiga kopā ar Edgaru Milleru, tel. 29463028. Ekskursijas plkst. 11.00, 13.00 un 15.00 no Līvu tautas nama.

Alanda Pūliņa

Senioru deļotāji Kolkā

No 14. līdz 17. VIII Kolkā radoši izglītojās Latvijas Senioru deļu apvienības biedri — 16 senioru deļu kolektīvu vadītāji no visas Latvijas — Rīgas, Jūrmalas, Jelgavas, Rēzeknes, Siguldas, Ventspils, Bārkavas, Skrīveriem, Ogres u.c., kā arī viena vadītāja no Hījumā salas Igaunijā.

Deļu kolektīvu vadītāji kursos apguva senioru deļu metodiku un jaunas deļas, ko pēc tam mācīt savu kolektīvu dalībniekiem. Latvijas Senioru deļu apvienības vadītāja Laimdota Andersone pastāstīja, ka senioru deļu kustība Latvijā sākusies 1999. gadā Madonā. Kopš 2006. gada Latvijas deļu kopas apvienojās Latvijas Senioru deļu apvienībā, bet

kopš 2010. gada Latvija kļuvusi par Starptautiskās Senioru deļu asociācijas dalībvalsti.

Starptautiskajā kustībā iesaistījušās 13 Eiropas valstis un Brazīlija. Kustības dalībnieki apgūst deļas, lai tās kopīgos festivālos varētu deļot visi kopā, kas dalībniekiem sagādā vislielāko prieku. Lielos festivālos kopīgā deļā apvienojas pat 100 pāru, bet deļotāju vecuma amplitūda ir 50 – 100 gadi!

16. VIII augustā kolcniekus iepriecināja jauks koncerts Kolkas stadionā. Jaunapgūtās deļas deļoja senioru deļu kolektīvu vadītāji un dziedāja mūsu pašu ansamblis *Sarma*, bet pēdējā deļā jau iesaistījās arī dziedātājas un skatītāji!

Dzintra Tauniņa

Darba piedāvājums

Dundagas novada Sociālais dienests aicina darbā sociālo darbinieku.

Prasības pretendētam: otrā līmeņa profesionālā augstākā vai akadēmiskā izglītība sociālajā darbā vai karitatīvajā sociālajā darbā; pieredze strādāt ar dažādām iedzīvotāju grupām; prasme piemērot normatīvos aktus; labas iemaņas darbā ar MS Office programmām; prasme sagatavot ziņojumus, atbildes vēstules; labas komunikācijas, empātijas, klausīšanās prasmes, spēja ātri un patstāvīgi pieņemt lēmumus nestandarta situācijās, strādāt radoši; prasme strādāt komandā; labas prasmes strādāt ar biroja tehniku; B kategorijas autovadītāja apliecība; vēlams viena gada darba pieredze sociālajā darbā. Prasmi strādāt ar sociālās palīdzības pabalstu un pakalpojumu administrēšanas programmu SOPA uzskatīs par priekšrocību.

Galvenie pienākumi: veikt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, lai palīdzētu noteikt, atrisināt vai mazināt sociālās problēmas, attīstot pašas personas resursus; administrēt sociālo darbu, sociālās palīdzības sniegšanu programmā SOPA; organizēt un sniegt klientam nepieciešamo sociālo palīdzību un nepieciešamos sociālos pakalpojumus.

Pieteikuma vēstuli un CV līdz 31.08.2012. sūtīt uz e-pastu: soc@dundaga.lv vai pa pastu Dundagas novada Sociālā dienesta vadītājam I. Mauriņai, Talsu ielā 7, Dundagā, Dundagas pagastā, Dundagas novadā, LV-3270, vai iesniegt personīgi Sociālajā dienestā. Uzziņas pa tālruni 63200803, 26618686.

Dundagas Mākslas un mūzikas skola uzņem jaunus audzēkņus 2012./13. mācību gadam

Pieteikties Dundagā — mākslas un mūzikas nodaļās 29. un 31.VIII no plkst. 10.00 līdz 13.00, 30. VIII no plkst. 16.00 līdz 19.00; **Kolkā** — Kolkas pamatskolas mūzikas klasē 3. IX pēc audzināšanas stundas. Jaunā mācību gada sākums Dundagā 3. IX plkst. 13.00, Kolkā plkst. 15.00. Telefoni uzziņām: māksla 29490550, mūzika 29155314.

Konstantīns Verza	(1929)
Egīls Bertholds	(1945)
Žanis Eizenbergs	(1935)
Sarmīte Griče	(1955)
Elga Kalniņa	(1942)

«Dundadznieks» Nr. 15 (142) 2012. gada augustā.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Mareks Griciks, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pār redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējama. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 500 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize